



Finansdepartementet, Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep.
0030 OSLO

Klage over avslag på krav om å få utlevert liste over alle virksomheter som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret

Vedlagt følger klage datert 22. februar 2012 fra Norsk Redaktørforening. Klagen er mottatt i Skattedirektoratet 1. mars 2012 og gjelder direktoratets avslag på krav, datert 6. februar 2012, om å få utlevert en liste over virksomheter som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret.

Klager har, med hjemmel i offentleglova § 9, krevd å få utlevert en liste over alle utenlandske virksomheter som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret, subsidiært å få utlevert en komplett liste over alle virksomheter som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret.

Skattedirektoratet har i sitt avslag lagt til grunn følgende vurderinger:

Opplysninger om en virksomhet er/ikke er registrert i Merverdiavgiftsregisteret er ikke underlagt taushetsplikt, jf. merverdiavgiftsloven § 13-2 femte ledd, da disse opplysningene anses som alminnelig kjent. Alle kan søke i Enhetsregisteret for å få opplysninger om en konkret virksomhet er registrert eller ikke i Merverdiavgiftsregisteret. Det er ikke åpnet for å søke frem lister over alle som er registrert eller søke frem nærmere definerte grupper av registrerte.

Merverdiavgiftsregisteret er et register som omfatter alle næringsdrivende som driver avgiftspliktig virksomhet over en viss størrelse. Disse plikter å sende registreringsmelding til skattekontoret eller Enhetsregisteret, jf. mval. § 14-1 første ledd. Det er pr. i dag ca. 341 000 virksomheter som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret. Merverdiavgiftsregisteret inneholder både taushetsbelagte og ikke taushetsbelagte opplysninger om den enkelte registrerte virksomheten. Det foreligger imidlertid ingen separat liste over alle registrerte i Merverdiavgiftsregisteret som bare inneholder ikke taushetsbelagte opplysninger.

Merverdiavgiftsregisteret er et tilknyttet register til Enhetsregisteret. Dette innebærer at Merverdiavgiftsregisteret henter opplysninger fra Enhetsregisteret når avgiftssubjekter skal registreres. Merverdiavgiftsregisteret inneholder således opplysninger som også finnes i Enhetsregisteret. Den som ønsker opplysninger om en virksomhet er/ikke er registrert i Merverdiavgiftsregisteret, må som nevnt søke i Enhetsregisteret. Det fremgår imidlertid ikke av Enhetsregisteret hvorvidt en virksomhet er frivillig registrert, jf. mval § 2-3. For å få opplysninger om en virksomhet eventuelt er frivillig registrert, må man ta kontakt med skattekontoret.



Det følger av offentleglova § 9 at alle kan kreve innsyn i en sammenstilling av opplysninger som er elektronisk lagret i databasene til et organ, dersom sammenstillingen kan gjøres med enkle fremgangsmåter. Et offentlig organ vil derfor ha plikt til å etablere et nytt dokument eller en sammenstilling med opplysninger som ikke er unntatt offentlighet, dersom det er nødvendig for å etterkomme et innsynskrav. Det er en forutsetning at dokumentet/sammenstillingen kan etableres på grunnlag av opplysninger som er lagret i databasene og omfatter opplysninger som faller inn under hovedregelen om innsynsrett i offentleglova §§ 3 og 4. Opplysninger som skal og kan unntas fra innsyn foreligger det ikke plikt til å lage sammenstilling over, med mindre det skal gis innsyn etter § 11 om merinnsyn for dokument/opplysninger som kan unntas offentlighet.

Med enkle fremgangsmåter forstås at organet har dataverktøy som kan etablere sammenstillinger og at det eneste organet må gjøre for å få sammenstillingen etablert, er å gi enkle kommandoer. Med enkle kommandoer menes at det ikke skal være tidkrevende eller komplisert å oppnå ønsket resultat. Det foreligger derimot ingen plikt for organet etter denne bestemmelsen til å lage slike sammenstillinger dersom det innebærer tidkrevende operasjoner. Ved sammenstilling av data som krever manuelle operasjoner, eksempelvis der en saksbehandler må gå inn å vurdere hvilke opplysninger som skal sammenstilles, vil vilkåret om sammenstilling ved hjelp av enkle fremgangsmåter ikke være oppfylt.

Det er opplyst at å utarbeide en egen liste over alle som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret, dvs over 341 000 enheter, vil være svært arbeidskrevende. Det vil ta lang tid å kjøre spørringer pga stort volum, slik at den daglige datadriften vil bli skadelidende. En eventuell produksjon av den forespurte listen vil etter dette være så tidkrevende at en uansett faller utenfor kriteriene som følger av offentleglova § 9.

Merverdiavgiftsregisteret er et dynamisk register som blir oppdatert med nye opplysninger hver eneste natt. Dette innebærer at dagens register vil ha et annet innhold neste dag. Det er derfor ikke tilrådelig å gi ut lister over registrerte i Merverdiavgiftsregisteret som allerede dagen etter kan være feil fordi virksomheter er kommet til og andre har opphørt, jf. merverdiavgiftsloven §§ 2-1 og 14-3. Ved å benytte den regulære oppslagsløsningen unngår man denne problemstillingen og brukerne av registeret vil få utlevert opplysninger som kan anses for å være ajour.

Retten til å få opplysninger som ikke er taushetsbelagt fra Merverdiavgiftsregisteret, er under alle omstendigheter ivaretatt ved at det er adgang til å søke på navngitte virksomheter i Enhetsregisteret.



Klagesaken oversendes med dette til Finansdepartementet for behandling.

Vennligst oppgi vår referanse ved henvendelser i anledning saken.

Med hilsen

Mona Kristiansen
underdirektør
Rettsavdelingen, skatteforvaltning
Skattedirektoratet

Signe Hustad

Kopi: Norsk redaktørforening